

Himmelstrup: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller vilde nu fremstille Spørgsmaalet om vor Stilling til Gærmonopolet saaledes, at vi under Sagens første Behandling her i Tinget i December Maaned forrige Aar havde udtalt os positivt mod dette Gærmonopol. Dette er ikke rigtigt. Det er fuldkommen rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde, at dette meget komplicerede Spørgsmaal kan ses fra flere Sider, og det er ogsaa rigtigt, at jeg for mit Vedkommende under Sagens første Behandling fremhævede produktionsmæssige og økonomiske og historiske Grunde, som kunde tale for under de givne Forhold, med en halvhundredaarig historisk Udvikling bag sig, at fastholde den Ordning, der var foreslaaet i Ministerens Forslag. Paa den anden Side kunde vi med vor Indstilling til hele dette Spørgsmaal ingenlunde ønske Monopolordningen udvidet ud over det, som var rimeligt, og jeg fremhævede ogsaa meget stærkt, at for at trække Gæren ind under Monopolet maatte der en anden Begrundelse til end den, der var nærliggende, naar der var Tale om Spritten.

Vi havde haabet, at vi under Udvalgsbehandlingen i Løbet af December og Januar Maaned skulde faa en saadan anden Begrundelse; jeg tror endog, jeg sluttede de Bemærkninger, jeg gjorde under Sagens første Behandling, med at sige, at nu maatte vi jo se, hvilken Overtalelsesevne den højtærede Minister var i Besiddelse af, naar vi nu kom til at forhandle Sagen i Udvalget. Det viste sig jo imidlertid, at de Grunde, Ministeren kunde anføre, slet ikke var af den Karakter, at vi kunde acceptere dem, og da der tilmed havde været den Udvikling rent prismæssigt for den Del af Monopolordningen, som var gammel, nemlig for Sprittens Vedkommende, som vi har gjort Rede for i Udvalgsbetænkningen af 1. Februar, saa maatte vi under de givne Forhold sige som saa: Vort principielle Synspunkt er dette, at vi ikke ønsker en Udvidelse af Monopolordningen, og Ministeren har ikke kunnet overbevise os om Nødvendigheden af at bevare Gæren under Monopolet, ikke ud fra historiske Grunde, ikke ud fra tekniske Grunde, ikke ud fra, om jeg saa maa sige, rent forvaltningsmæssige Grunde, det vil sige Vanskeligheden ved at udskille den Del af den samlede Virksomhed, som refererer sig til Spritproduktionen, fra den, der refererer sig til Gærproduktionen.

I Landstinget er der imidlertid Personligheder, som har et overmaade indgaaende Kendskab til hele dette Spørgsmaal, helt fra Den overordentlige Kommissions Dage

... (*Kristen Amby: Mystiske Kræfter!*)... her er slet ikke Tale om nogen som helst mystiske Kræfter, her er blot Tale om, at man har talt rimeligt og forstandigt til os om de Forhold, der taler for den ene eller den anden Ordning, noget, som den højtærede Minister ikke var i Stand til at gøre. Det er den simple og ligefremme Forklaring paa hele dette Forhold. Der er ikke Tale om nogen som helst Art af mystiske Kræfter, der har øvet Indflydelse.

Vi mener, at der under de givne Forhold ikke vil være noget at sige til, at man forsøger en Ordning, hvorved disse to Produktionsgrene vedblivende findes inden for den samme Virksomhed, under den samme Ordning. Jeg maa henvise det ærede Medlem Hr. Christmas Møller til de Bemærkninger, jeg fremsatte om dette Spørgsmaal ved Sagens første Behandling; de staar, som jeg før nævnte, paa Sp. 1716 i Tidenden. Det er min Overbevisning, at det ærede Medlem heri vil finde tilstrækkeligt til Begrundelse af den Stilling, vi indtager. Vi havde frygtet for, at der skulde komme en lignende Prisstigning med Hensyn til Produktion og Omsætning af Gær som den, der har fundet Sted ved Produktion og Omsætning af Spirit, og naar vi nu er kommet til Forstaaelse af, at denne Frygt i væsentlig Grad maa siges at være ugrundet, foreligger der ikke noget som helst Grundlag for at udtale sig paa den Maade, som det ærede Medlem gjorde for.

Christmas Møller: Det naturlige for det ærede Medlem Hr. Himmelstrup er ikke at søge at forklare eller bortforklare sine Udtalelser ved en fjern Førstebehandling. Det naturlige er at tage det ærede Medlem Hr. Himmelstrups Udtalelser ved anden Behandling og Udtalelserne i Betænkningen af Februar 1934, Udtalelser, som naturligvis er faldet, efter at det ærede Medlem har forelagt Sagen i sit Parti, efter at det ærede Medlem har haft Mulighed for at konferere med disse meget indsigtfulde Kræfter, der er inden for hans Parti i det høje Landsting paa det paagældende Omraade. Efter at det ærede Medlem havde haft denne Mulighed, udtalte det ærede Medlem den 2. Februar 1934 — jeg beder atter om Tilladelse til et kort Citat — paa Sp. 2623, senere 2624, følgende:

„Vor Anklage behøver jo ikke at rette sig mod Tilsynet;“
— Ære og Respekt for Landstinget høje Formand —

„den retter sig mod Princippet, og det er netop det, vi siger, at vi ikke vil udvide